

Titokzatos szárnyalás a bankszektorban

[Szabics András Zsolt](#)

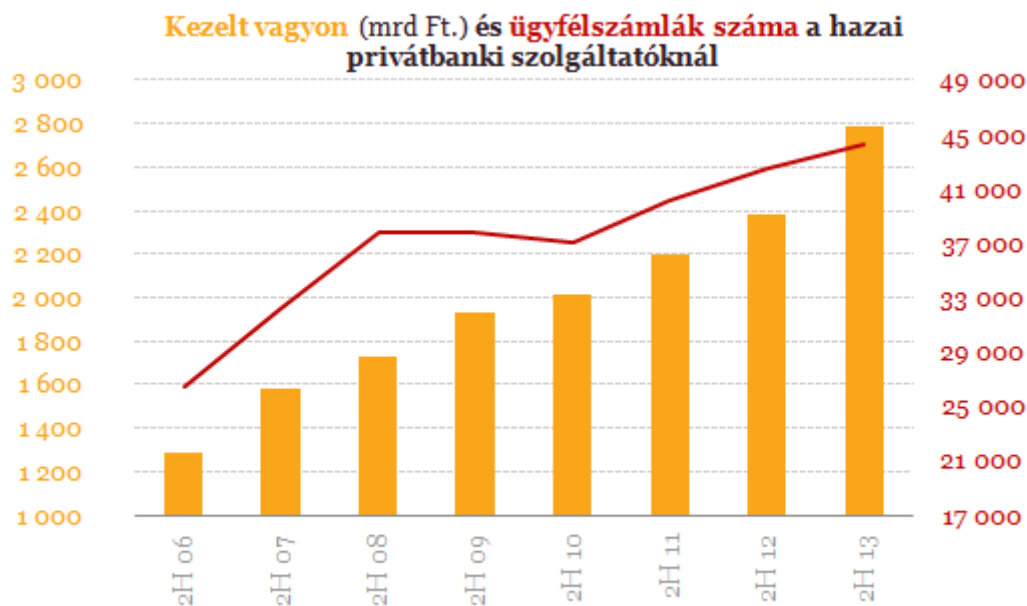
2014. március 24. 13:19

Utoljára a válság kirobbanása előtt láthattunk akkora növekedést a hazai privátbanki szektorban, mint 2013-ban, a kezelt vagyon az új szolgáltatók bevonásával együtt 17%-kal tudott emelkedni. Számos tényező segítette a vagyon bővülését, például az adóamnesztia áthúzó hatása, a jegybanki kamatcsökkentés, a portfólió-tisztítás, a tőkebeáramlás és a kedvező hozamok. Az egyes privátbankok szintjén nagyon eltérő számokat láthattunk, igazi nyertesek a kisebb, alternatív szolgáltatók voltak. A privátbanki üzletágak szerint a kilátások is kedvezőek, többek között a Stabilitási Megtakarítási Számla bevezetése miatt könnyedén elérhető lehet sektorszinten a 4-8% közötti növekedés. Kockázatok ennek ellenére vannak, a leginkább a privátbankok a szabályozói környezettől és a magyar gazdaságpolitikától tartanak - derül ki a [Portfolio.hu Privátbanki Felmérésből](#).

A féléves gyakoriságú Portfolio.hu Privátbanki Felmérést 2006 vége óta rendszeresen elkészítjük. A február-márciusi felmérésünkben 17 különböző privátbanki szolgáltató vett részt, a szektor legnagyobb szereplőit sikerült elérnünk. A válaszadók által nyilvántartott vagyon 2013 decemberében 2796 milliárd forint volt, ami gyakorlatilag teljes piaci lefedettséget jelentett.

A magyar privátbanki piacról legutóbb szeptemberben adtunk helyzetjelentést, akkor a 2013 első félévi adatokról hullt le a lepel. A 2013-as év első fele nagyon jól sikerült, a kezelt vagyon fél év leforgása alatt 7,7%-kal tudott emelkedni a szolgáltatók adatszolgáltatás alapján, miközben ennél kicsivel nagyobb bővülésre 2012-ben egy egész évre szükség volt. Már szeptemberben sejteni lehetett, hogy különleges időszak következik, a február-március során elkészített felmérésünk ezeket az előfeltevéseket meg is erősítette. 2013-ban a szektorban kezelt vagyon 2391 milliárd forintról 2796 milliárd forintra emelkedett, amely 17%-os emelkedésnek felelt meg.

Már rögtön az elején fontosnak tartjuk megemlíteni, hogy részben technikai tényezőnek volt köszönhető az emelkedés, mert a felmérés elkészítésekor több olyan szolgáltatótól (Concorde Értékpapír, Generali, Quantis Alpha) is sikerült adatot szereznünk, akik nem vettek részt a 2012 végi felmérésünkknél. Azonban még ha ezt a tényezőt nem is vesszük figyelembe, akkor is 13,4%-kal bővült a kezelt vagyon, amihez hasonló százalékos növekedésre csak 2007-ben volt példa. Mindez azt jelenti, hogy egy kivételesen jó évet tudhat maga mögött a szegmens, a csökkenő alapkamat-környezetre rugalmasan tudott reagálni a szektor.

Forrás: Portfolio.hu Privátbanki Felmérés

A magyar piacon a legnagyobb privátbanki szolgáltatóknak a kereskedelmi bankok számítanak, viszont számukra is új helyzetet teremtett, hogy a jegybanki alapkamat egyetlen év leforgása alatt 5,75%-ról 3%-ra esett le. A meglévő ügyfeleket a széles termékpalletta és a proaktív tanácsadói munka eredményeként döntő többségében meg lehetett tartani házon belül, sőt tere volt a növekedésének is. A szolgáltatókat segítette, hogy az alacsony betéti kamatok miatt új ügyfeleket lehetett megszólítani a privátbanki szolgáltatással, ráadásul az ügyfelek kockázatviselési hajlandósága nem emelkedett meg nagyon, azokat a termékeket keresték leginkább, amelyek visszafogott kockázat mellett adnak a lekötött betéteknél magasabb hozamot (például állampapírok, kötvényalapok).

Privátbankoktól származó információk szerint a szolgáltatók 2013-ban is folytatták a portfólió-tisztítást a szegmenseknél, ez akár nagyobb mértékű mozgást is előidézhett a prémium- és privátbanki üzletágak között. A belépési limitek tudomásunk szerint nem változtak, azt viszont fontosnak tartjuk megemlíteni, hogy az OTP Bank hosszú idő után először, 2014 elejétől megemelte a limitjét a privát- és kiemelt privát kategóriánál 20/70 millió forintról 30/80 millió forintra. A többi esetben viszont nem volt nagyobb változás a megszokott kondíciókhoz képest. Ma már egyre inkább általánosnak számít, hogy a privátbanki limitek 50 millió forint fölé emelkednek, bár az is igaz, hogy ezek a limitek rugalmasan kezelhetők a nemzetközi sztenderdekkel összhangban.

Belépési limit és az egy ügyfélszámlára eső vagyon a privátbanki szolgáltatóknál		
Privátbank	Belépési limit (m Ft.)	Egy ügyfélszámlára eső vagyon (m Ft.)
Bank Gutmann	300	463
K&H	100	134
MKB	100	198
UniCredit	100	121
Concorde Értékpapír	75	227
Raiffeisen	70	146
Concorde Alapkezelő	60	212
Equilor	50	56
Erste	50	109
OTP*	30/80	45
CIB**	30/40	78
Generali	30	46
Budapest Bank	25	45
SPB	25	41
Takarékbank	20	73
Citigold***	15/75	22
Quantis	15	n.a.

Forrás: Portfolio.hu Privátbanki Felmérés

* Privát bank/Kiemelt privát bank

** Vidék/Budapest

*** Citigold/Citigold Select

A részletes adatokból kiderült, hogy volt tere 2013-ban az ügyfélszámlák növekedésének, az összesítéseink alapján egy év alatt a számlák száma 4,3%-kal 44 409-re emelkedett szektorszinten. A fentebb említett technikai tényezőt nem számítva is 3,1%-os volt a növekedés. Érdeemes azt kiemelni, hogy a piacbővülést sokkal inkább a kisebb szolgáltatók idézték elő, a kezelt vagyon alapján piacvezető 6 szolgáltató közül egyedül a Citigold tudott nagyobb emelkedést felmutatni (alacsonyabb belépési limit mellett), az OTP-n kívül viszont már a többi szolgáltató stagnálást vagy csökkentést mutatott. Az MKB és a Raiffeisen esetében a nagyobb visszaesés technikai tényezőnek tudható be, mind a két szolgáltatónál családi számlák közlése van érvényben, ami az átmenet időszakában visszaesést okozhat, ráadásul a Raiffeisen esetében korábban limitemelésre is sor került.

A 2013-as év mindenképpen a vagyon alapján kisebb szolgáltatóknak kedvezett, az ügyfélszámlák nyitását illetően az alternatív szolgáltatók emelkedtek ki, így az SPB, az Equilor és a Concorde Alapkezelő. Az SPB erőteljesen kötvénypiaci fókuszú, és mivel az ügyfelek ez iránt az eszközosztály iránt voltak a leginkább nyitottak, a számlanyitások is megszorodtak. Az viszont sokakat meglephetett, hogy egy év alatt

duplázni tudták a számlákat. Az Equilor még a felfutási szakaszban jár, vélhetően az is támogatta az ügyfélszámlák nyitását, hogy csoporton belül alapkezelőt alapított a szolgáltató. A Concorde Alapkezelő esetében a diszkrecionális vagyonkezelés van a fókuszban, az abszolút hozamú stratégiák esetén megszerzett tapasztalat sok ügyfél számára lehetett vonzó.

Ügyfélszámlák a privátbanki szolgáltatóknál			
Privátbank	Ügyfélszámla (2012.12.31)	Ügyfélszámla (2013.12.31)	Változás
OTP	18 420	19 136	3,9%
Citigold	8 400	9 250	10,1%
Budapest Bank	2 937	3 402	15,8%
CIB	2 710	2 630	-3,0%
Erste	2 200	2 200	0,0%
Raiffeisen	2 908	1 960	-32,6%
MKB	1 878	1 415	-24,7%
K&H	980	970	-1,0%
SPB	450	970	115,6%
UniCredit	780	925	18,6%
Concorde Alapkezelő	341	426	24,9%
Concorde Értékpapír	n.a.	327	-
Takarékbank	250	234	-6,4%
Equilor	167	211	26,3%
Generali	n.a.	178	-
Bank Gutmann	145	175	20,7%
Quantis	n.a.	n.a.	-
Összesen	42 566	44 409	4,3%

Forrás: Portfolio.hu Privátbanki Felmérés

Már önmagában azért tudott volna a tavalyi évben növekedni a kezelt vagyon a privátbanki szektorban, hogy az ügyfélszámlák bővülni tudtak, ehhez csak azt kellett volna elvárni, hogy az új ügyfélszámlákra legalább az üzletágban kezelt átlagvagyon jóváírásra kerüljön, és akkor még a befektetések átértékelődését nem is néztük. De ennél sokkal jobb volt a helyzet, azt olvashattuk ki a statisztikákból, hogy a szolgáltatók a magasabb ügyfélszámlák irányába tudtak elmozdulni, amit a portfólió-tisztítás is támogatott. Valójában a kezelt vagyon 17%-kal tudott növekedni, de a technikai tényezők levonásával is 13,4%-os volt az emelkedés.

Meglehetősen differenciált kép tárul elénk, ha az egyes szolgáltatókat megnézzük, a kimutatások alapján egyedül a Takarékbanknál volt visszaesés a vagyonban, de ez alapvetően az ügyfélszámlák csökkenésének volt betudható. A nagyobb kereskedelmi bankok közül a CIB és a K&H stagnálást mutatott, a többség viszont nagyobb emelkedéssel zárta az évet vagyon tekintetében. Több

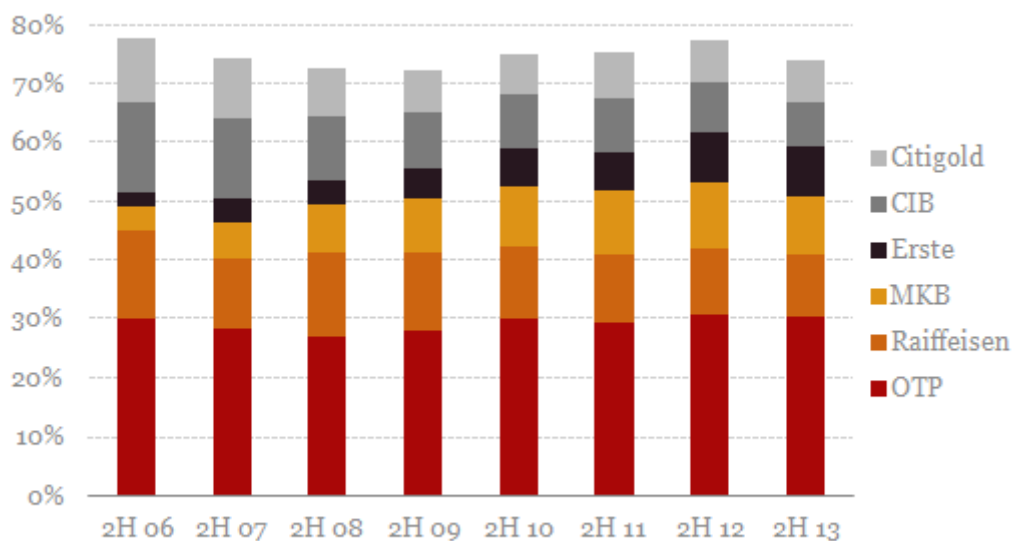
szereplőnél még a 2012 végéig élő adóamnesztiának a pozitív hatása is megmutatkozott, hiszen a tényleges vagyont tranzakcióra még 2013 elejéig sor kerülhetett. A hozamok is támogatók voltak az év során, egy magyar kötvényalappal is 10% körüli hozamot lehetett elérni, nem beszélve a részvényekkel, amelyek akár 30%-os hozamot is hozhattak a befektetőknek. A sejtésünk azonban az, hogy még a potenciálisan elérhető magasabb hozamok ellenére is a tőkeáramlás volt az elsőrendű tényező a vagyonnövekedésnél.

Kezelt vagyon a privátbanki szolgáltatóknál (m Ft.)			
Privátbank	Vagyon (2012.12.31)	Vagyon (2013.12.31)	Változás
OTP	739 000	857 400	16,0%
Raiffeisen	268 000	287 000	7,1%
MKB	268 000	280 300	4,6%
Erste	200 000	240 000	20,0%
CIB	205 000	206 000	0,5%
Citigold	173 100	205 000	18,4%
Budapest Bank	134 200	152 900	13,9%
K&H	130 000	130 000	0,0%
UniCredit	97 500	111 600	14,5%
Concorde Alapkezelő	60 100	90 450	50,5%
Bank Gutmann	70 000	81 000	15,7%
Concorde Értékpapír	n.a.	74 300	-
SPB	19 000	40 000	110,5%
Takarékbank	18 000	17 000	-5,6%
Equilor	8 795	11 895	35,2%
Generali	n.a.	8 100	-
Quantis	n.a.	3 100	-
Összesített	2 390 695	2 796 045	17,0%

Forrás: Portfolio.hu Privátbanki Felmérés

Érdeemes rápillantani a privátbanki piac szerkezetére, mert az utóbbi egy évben a kezelt vagyon alapján legnagyobb szolgáltatók piaci részesedése összességében csökkent. Miközben 2012 végén 78%-os részesedéssel álltak a szolgáltatók, addig 2013 végére ez az arány 74%-ra esett vissza. Persze ebben része volt annak is, hogy az adatszolgáltatást adó köre kibővült, viszont még enélkül is kimondható, hogy a "kisebb" szereplők tudtak piacot nyerni. Ez nem tekinthető nagyon látványosnak, viszont azért érzékelhető a verseny élénkülése, a privátbankoknak pedig egyre inkább a befektetési teljesítmények terén is versenyre kell kelniük. A betétek aranykorszakának egy időre egészen biztosan leáldozott, egy új időszakba érkeztünk, amikor már az ügyfelek is nyitottabbak az alternatívákra.

TOP-6 privátbanki szolgáltató piaci részesedése*

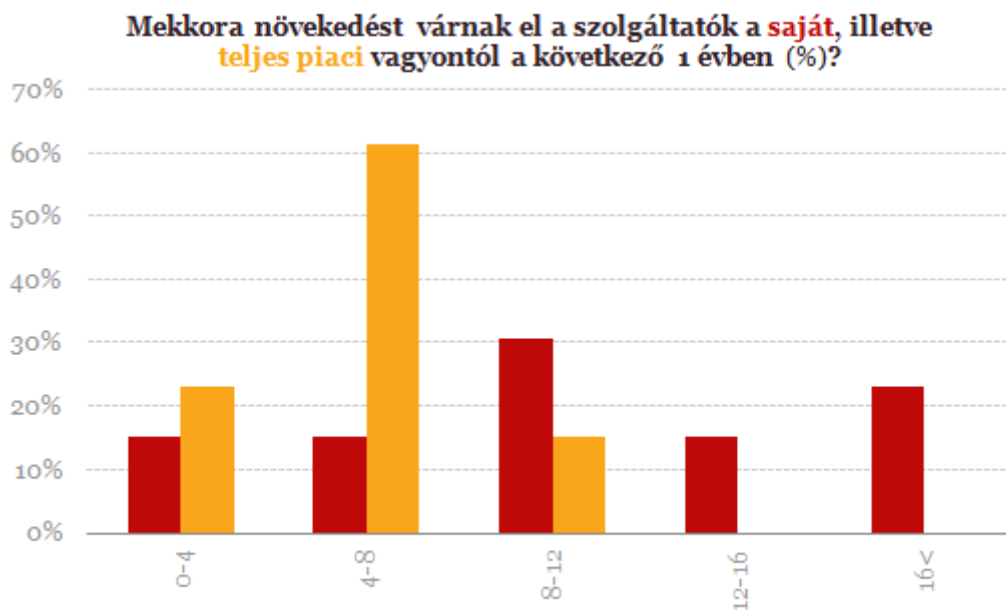
Forrás: Portfolio.hu Privátbanki Felmérés

Az utóbbi fél évben láthatóan optimistábbak lettek a privátbanki szolgáltatók, a visszaküldött válaszok alapján most éves szinten a piactól 4-8%-os növekedést várnak el, miközben fél évvel ezelőtt a többség 0-4%-os bővülésre szavazott. Mindenképpen érdekes eredménynek számít mindez, ugyanis komoly növekedésen ment keresztül a privátbanki piac 2013-ban, bár azt is lehet mondani, hogy a szolgáltatók bíznak a diverzifikált portfólió teljesítményében és a magasabb ügyfélszámlák irányába való elmozdulásban, valamint a tőkebeáramlásban.

A szokásoknak megfelelően bizakodóbbak az egyes privátbankok a saját kilátásokat illetően, mint piacsinten. Bár az alábbi ábra is jól mutatja, hogy erősen megosztott a szektor, a szolgáltatók nagyon különböző válaszokat adtak. A legtöbb szavazatot a 8-12%-os növekedés kapta, viszont a magasabb kategóriák is szép számmal kaptak jelölést. Utóbbiak azért fordulhatnak elő, mert a piacon relatíve sok szereplő a növekedési szakaszban van, és még az üzletágban lévő potenciál átlag feletti.

Fontos tényező a vagyonnövekedésben, hogy 2013 vége óta a Stabilitási Megtakarítási Számlákat el lehet érni, bár még kevés szolgáltató vezette be a konstrukciót, a piaci vélemények szerint a határidő nélküli adóamnesztia komoly vagyontömeget lesz képes megmozgatni. A pénzek többsége a privátbanki üzletágakba kerülhet, a legóvatosabb becslések szerint is 40 milliárd forint körüli összeg vándorolhat a számlákra 2014-ben, amely mögött magyar állampapírok állnak majd. Azt még nem lehet tudni, hogy mennyi ideig marad a jogrendszer része a termék, ahogy azt sem, hogy mennyire széles ügyfélkört

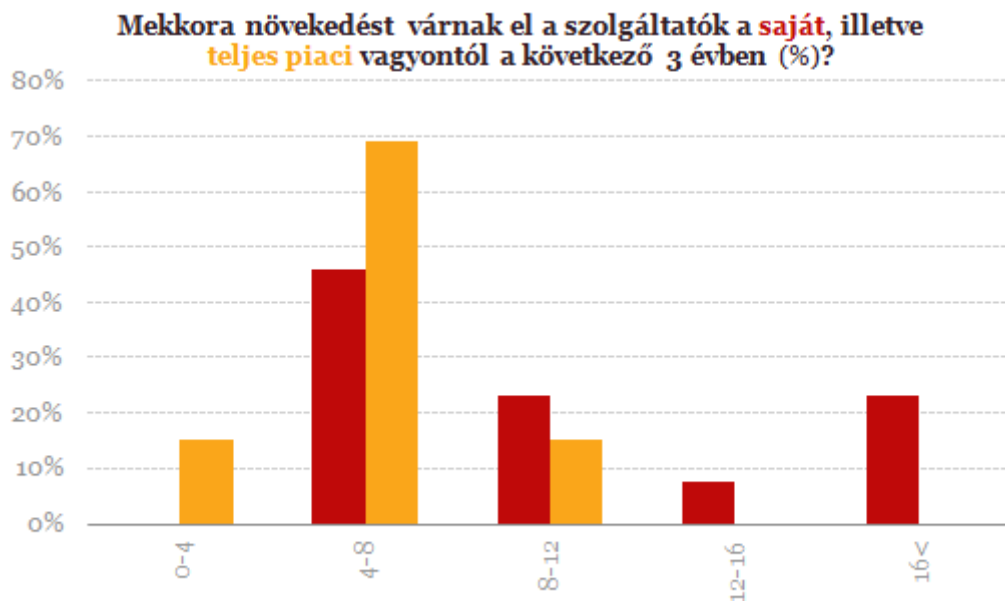
lehet megszólítani a konstrukcióval. Az optimista kilátásokhoz viszont ez is hozzájárult.

Forrás: Portfolio.hu Privátbanki Felmérés

Hároméves időtávon sokkal kiegyensúlyozottabbá vált a mezőny, a válaszadók 70%-a azt mondta, hogy a piac növekedése 4-8% között maradhat. Ez összhangban van azzal az általános vélekedéssel, miszerint a privátbanki piac egyre inkább telítetté válik, bár piaci információk szerint azért vannak még tartalékok a kereskedelmi bankoknál is. Ha ehhez hozzávesszük, hogy egy diverzifikált portfólióval legalább 4%-os éves hozamot várhatóan el lehet érni, akkor minden további nélkül alátámasztható a 4-8% közötti piacbővülés.

A saját üzletágakat illetően is hasonlóan gondolkoznak a privátbankok, a válaszadók fele úgy gondolja, hogy 4-8% között maradhat az éves növekedési ütem. A válaszadók között viszont találtunk olyanokat, akik 10% feletti vagyonnövekedést várnak el. Ezt egytől-egyig azok a szolgáltatók mondták, akik viszonylag fiatal üzletágot irányítanak. A kezdeti szakaszban a piaci átlagot meghaladó növekedést lehet elérni, idővel azonban ezek a lehetőségek is kimerülnek. Szerencsére a szektor túlnyomó többsége szerint még ebbe az időszakba nem érkeztünk el, a tőkebeáramlástól sokat lehet várni a következő években, és nem kell csak a hozamokra támaszkodni.

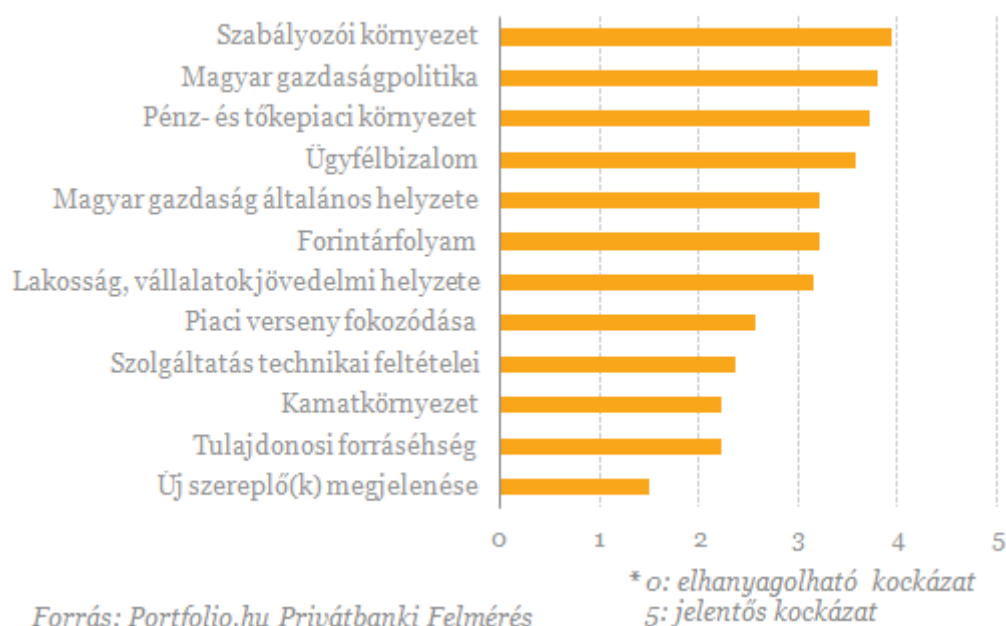

Forrás: Portfolio.hu Privát Banki Felmérés

Rendszerint az üzletágaknak fel szoktuk tenni azt a kérdést is, hogy milyen főbb kockázati tényezőket látnak a piacon, a felmérés alapján a legnagyobb kockázatnak a szabályozói környezetet, a hazai gazdaságpolitikát és a pénz- és tőkepiaci környezetet tartják a szolgáltatók. A szabályozói környezet rendszerint kiemelt jelentőséggel bír, az utóbbi egy évben viszont több piacmozgató intézkedésre is sor került, elég csak a 2013 második felében bevezetett, kamatjövdelmeket terhelő egészségügyi hozzájárulásra, vagy az SMSZ-re gondolni.

A gazdaságpolitika is érthető kockázati tényező, már csak azért is, mert hamarosan választások következnek, és nem lehet tudni, hogy milyen irányú változásra lehet számítani (például devizahitelek kivezetése esetében). A bankszektor számára az utóbbi évek komoly kihívást jelentettek, és még akkor is, ha a privátbanki üzletágak jövedelmezősége jó volt, teljesen más világot élünk, mint a válság kitörése előtt. A pénz- és tőkepiaci környezet is kockázatforrás, kevesen számítottak arra például, hogy a feltörekvő piacokon ekkora eladói hullám indul el és hogy az ukrán-országi válság ennyire elmergesedhet.

A legfontosabb kockázatok a privátbanki szektor számára*

A legkevésbé a piaci szereplők az új szereplők megjelenésétől, a tulajdonosi forráséhségtől és a kamatkörnyezettől tartanak. A privátbanki piacon gyakorta lehet arról hallani, hogy új szereplők érkehetnek a szektorba, viszont ez azért nem jelenthet kockázatot, mert nagy előnyben vannak azok a szolgáltatók, amelyek már akár több mint egy évtizede a piacon vannak. A kamatkörnyezet annyiban lehet érdekes, hogy a kamatcsökkentési trend a közeljövőben megállhat (vagy akár meg is fordulhat), a többség azonban ezt nem tartja kockázatosnak, hiszen a kamatcsökkenéseket is jól le tudták reagálni a privátbankok.

A felmérésben kapott válaszok alapján a piaci verseny fokozódásától nem tartanak a szolgáltatók túlzottan, bár sok helyről hallottuk azt vissza, hogy az alacsony kamatkörnyezetben nehezebbé válhat a hagyományos kereskedelmi banki szolgáltatók helyzete. Az utóbbi években világszerte látott tendencia, hogy megerősödtek az alternatív szolgáltatók, és a 2013-as statisztikák azt mutatják, hogy ez nálunk is érzékelhető folyamat. Sőt piaci források szerint konszolidáció várható a privátbanki piacon, ami a különböző méretű szolgáltatóknak ad lehetőséget. Egy kisebb szolgáltató szempontjából a mérethatékonyság elérése vagy javítása lehet a cél, miközben egy nagyobb cég az akvizícióval bebetonozhatja a helyét a lista felső részében.

http://www.portfolio.hu/befektetesi_alapok/privat_bank/titokzasos_szarnyalas_a_bankszektorban.1_196894.html